

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

BON-III-0702- 1 -JL08

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 17.12.08.

nr 7487 podpis *Bochenek*

Warszawa, dnia 15 grudnia 2008r.

p.k. K...
18.12.
8642 *M...*

**Pani
Krystyna Bochenek
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

W odpowiedzi na przesłane przez Panią Marszałek przy piśmie z dnia 28 listopada 2008 r. znak: BPS/DSK-043-1135/08 oświadczenie złożone przez Panią Senator Grażynę Sztark, podczas 22 posiedzenia Senatu RP w dniu 20 listopada 2008 r., w sprawie wprowadzenia od 1 stycznia 2009 r. reformy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień:

1. Organizacje pozarządowe osób niepełnosprawnych, w tym i Koszalińskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, sygnalizowały wątpliwości w związku z proponowanymi zmianami przekształcenia Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Organizacje te otrzymały szczegółowe wyjaśnienia (*kopia w załączeniu*) oraz zapewnienie, że wdrażanie tych zmian nie spowoduje zakłóceń w finansowaniu, ze środków Funduszu, zadań ustawowych w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Pragnę nadmienić, że Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych posiadający osobowość prawną, będzie po przekształceniu z dniem 1 stycznia 2010 r. – zgodnie z przyjętymi przez Rząd projektami ustaw: o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych, które zostały przesłane do Sejmu RP – nadal państwowym funduszem celowym, jako Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych stanowiący wyodrębniony rachunek bankowy bez osobowości prawnej.

Przewiduje się, że ogólne koszty funkcjonowania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, po przekształceniu, będą mniejsze niż obecnie m.in. z uwagi na to, że Rada Nadzorcza i Zarząd Funduszu zostaną rozwiązane oraz wygasną akty powołania Prezesa i Zastępców Prezesa Zarządu Funduszu, a także dyrektorów jego oddziałów.

Dysponentem środków Funduszu stanie się minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego i to on będzie wykonywał, przy pomocy Biura Obsługi Funduszu, funkcjonującego w formie jednostki budżetowej, dotychczasowe zadania realizowane przez Prezesa Zarządu bądź Zarząd. Pracownicy Biura Funduszu staną się pracownikami Biura Obsługi Funduszu. Samorządy województw przejmą zadania dotychczas realizowane przez oddziały Funduszu, a pracownicy tych oddziałów staną się pracownikami urzędów marszałkowskich i będą realizować – *tak jak i obecnie* - zadania ustawowe.

2. Zasygnalizowane w oświadczeniu Pani Senator zaniepokojenie organizacji pozarządowych co do możliwości dalszego funkcjonowania prowadzonych przez nie placówek rehabilitacyjnych, nie jest związane z przekształceniem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, lecz z wygaśnięciem, z dniem 1 stycznia 2009 r., realizacji programu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - „Partner”¹.

Zgodnie z nowelizacją art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, która weszła w życie 1 stycznia 2008 r. samorząd województwa i samorząd powiatowy może zlecać organizacjom pozarządowym realizację zadań dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Katalog zadań, których realizacja może być zlecana został określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznych osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz.U.08.29.172), które weszło w życie 1 lipca 2008 r.

W celu zminimalizowania obaw przedstawianych przez organizacje pozarządowe, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych rozpiisał już pierwszy konkurs na zlecenie zadań na 2009 rok dla organizacji planujących realizację zadania lub już realizujących zadanie o charakterze ponadregionalnym lub lokalnym względnie regionalnym, ale ciągłym dotyczącym prowadzenia rehabilitacji osób niepełnosprawnych w specjalistycznych placówkach. Zostały również zabezpieczone środki – w ramach zadań zleczanych przez Fundusz – na wsparcie rehabilitacji m.in. dzieci w ośrodkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Samorząd województwa będzie - niezależnie od działań Funduszu - ogłaszać konkurs na zlecenie zadań na 2009 rok dla organizacji pozarządowych działających na szczeblu regionalnym, a samorząd powiatowy - na szczeblu lokalnym (gminnym, powiatowym).

z up.
MINISTER
Jarosław Duda
SEKRETARZ STANU

¹ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będzie realizować program celowy „Partner” adresowany tylko do związków wyznaniowych, które prowadzą działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Warszawa, 9/10. 2008 r.

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Jarosław Duda

BON-VIII-073-10-JL/08

Organizacje pozarządowe
według rozdzielnika

W odpowiedzi na pisma skierowane do Pana Donalda Tuska – Prezesa Rady Ministrów, do Pani Jolanty Fedak – Ministra Pracy i Polityki Społecznej i do mnie, informuję, że z wielką uwagą zapoznałem się z Państwa opinią i wątpliwościami związanymi z planowanym wprowadzeniem zmian w funkcjonowaniu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz zmian wynikających z rozporządzenia *Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym*.

Uprzejmie proszę o przyjęcie następującej informacji.

1. Nie planuje się likwidacji Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, natomiast zamierza się od 1 stycznia 2010 r. (zgodnie z *projektem ustawy o finansach publicznych oraz projektem ustawy - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych*) przekształcić Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych posiadający osobowość prawną, w Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych stanowiący wyodrębniony rachunek bankowy bez osobowości prawnej, jako państwowy fundusz celowy w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

Planuje się, że dysponentem środków Funduszu będzie Minister Pracy i Polityki Społecznej, a nie Zarząd PFRON. Wszystkie dotychczasowe zadania wykonywane przez Prezesa Zarządu bądź Zarząd Funduszu będzie wykonywał Minister Pracy i Polityki Społecznej przy pomocy Biura Obsługi Funduszu.

Wszystkie środki, które wpłyną na wyodrębniony rachunek bankowy Funduszu będą – *tak jak i dotychczas* – przeznaczone na realizację zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Niewykorzystane środki PFRON w danym roku powiększą stan konta Funduszu w następnym roku.

Środki Funduszu – *zgodnie z planem rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do ustawy budżetowej na dany rok* - będą przekazywane algorytmem samorządom wojewódzkim i powiatowym, na wydzielone konto. Nie staną się więc dochodem własnym samorządu.

Rada Nadzorcza i Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zostaną rozwiązane oraz wygasną akty powołania Prezesa i Zastępców Prezesa Zarządu Funduszu, a także dyrektorów jego oddziałów. Biuro Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zostanie przekształcone w Biuro Obsługi Funduszu funkcjonujące w formie jednostki budżetowej ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Skarb Państwa przejmie mienie Funduszu oraz należności i zobowiązania.

Pracownicy Biura Funduszu staną się pracownikami Biura Obsługi Funduszu, natomiast pracownicy oddziałów Funduszu staną się pracownikami urzędów marszałkowskich, które przejmą zadania dotychczas realizowane przez oddziały. Zatem dotychczasowi pracownicy Funduszu będą zajmować się – tak jak i obecnie - realizacją zadań ustawowych na szczeblu centralnym (*Biuro Obsługi Funduszu zajmie się: m.in. poborem składek od przedsiębiorców, którzy nie zatrudniają przewidzianej prawem liczby osób niepełnosprawnych, obsługą Systemu Obsługi Dofinansowań, realizacją programów o charakterze ponadregionalnym oraz kontrolą wydatkowania środków*) i regionalnym (*obsługa programów o charakterze ogólnopolskim, windykacja należności m.in. z tytułu obowiązkowych wpłat na Fundusz*).

2. 1 stycznia 2009 wygaśnie realizacja programu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - „Partner”¹. O tym były informowane organizacje pozarządowe jeszcze w 2006 r., gdy rozpoczęto prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym i zmiany art.36 dotyczącego zlecenia organizacjom pozarządowym przez PFRON, samorząd województwa i samorząd powiatowy realizacji zadań dotyczących rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W trakcie prac legislacyjnych organizacje pozarządowe nie zgłaszały zastrzeżeń do zmiany treści art. 36 nowelizowanej ustawy.

15 czerwca 2007 r. Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, która weszła w życie 30 lipca 2007 r., z tym, że zmiana do art. 36 weszła w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2008 r. Tak długie *vacatio legis* zaproponowano po to, aby organizacje pozarządowe, PFRON i samorządy województw oraz powiatów mogły odpowiednio przygotować się do zmiany trybu postępowania w tym zakresie.

Warto szczególnie podkreślić, że Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będzie zlecał organizacjom pozarządowym realizację zadań o charakterze ponadregionalnym lub ogólnopolskim, natomiast - samorząd województwa i samorząd powiatowy odpowiednio: zadania o charakterze regionalnym (ponadlokalnym) i lokalnym (gminnym, powiatowym).

Samorządy województw i powiatów otrzymają algorytmem środki Funduszu na realizację ustawowych zadań, w tym i na realizację zadań o charakterze regionalnym lub lokalnym, zleczanych organizacjom pozarządowym.

Sejmik województwa i rada powiatu ustawowo są zobowiązane do określenia w danym roku zadań, na które zostaną przeznaczone otrzymane środki PFRON. Katalog zadań, których realizacja może być zleczana fundacjom i organizacjom pozarządowym został określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz.U.08.29.172), które weszło w życie 1 lipca 2008 r. Pragnę szczególnie podkreślić, że prace nad projektem tego rozporządzenia rozpoczęto 31 lipca 2007 r. i był on opiniowany przez organizacje pozarządowe. Organizowane były także merytoryczne spotkania z organizacjami pozarządowymi w celu omówienia, wyjaśnienia i uzgodnienia zapisów w projekcie tego rozporządzenia. Zatem wspomniane rozporządzenie uwzględni uwagi m.in. zgłoszone przez Panią Krystynę Mrugałską w imieniu grupy organizacji pozarządowych zrzeszających osoby niepełnosprawne i działających na ich rzecz.

3. Samorządy powiatowe od dziesięciu lat, a samorządy wojewódzkie od pięciu lat, realizują zadania na rzecz osób niepełnosprawnych określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r.

¹ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będzie realizować program celowy „Partner” adresowany tylko do związków wyznaniowych, które prowadzą działania na rzecz osób niepełnosprawnych.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dofinansowywane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki te przekazywane są samorządom algorytmem na wydzielony rachunek bankowy.

Od wielu lat realizatorami niektórych zadań są również organizacje pozarządowe, w większości o charakterze regionalnym i lokalnym. Samorządy powiatowe podpisują stosowne umowy z organizacjami pozarządowymi w zakresie dofinansowania organizacji imprez m.in. sportowych, rekreacyjnych i turystycznych dla osób niepełnosprawnych.

W samorządach powiatowych funkcjonują ustawowo wyodrębnione i wyspecjalizowane w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych komórki organizacyjne (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy), które zatrudniają wykwalifikowanych pracowników. Ponadto, ustawowym zadaniem każdego samorządu województwa i samorządu powiatowego jest współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

We wszystkich samorządach województw i samorządach powiatowych działają – zgodnie z ustawą o rehabilitacji.../ - społeczne rady do spraw osób niepełnosprawnych będące organem opiniodawczo-doradczym każdego marszałka i starosty. W skład rady wchodzi m.in. przedstawiciele działających na terenie danego województwa i powiatu organizacji pozarządowych i fundacji. Do zadań tej rady należy m.in. opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez sejmik województwa i powiatową radę, pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że to sejmik województwa i rada powiatu w formie uchwały określają zadania, na realizację których przeznaczają otrzymane środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zatem organizacje pozarządowe działające na terenie danego samorządu województwa lub samorządu powiatowego mają ustawowy, realny wpływ – za pośrednictwem swojego przedstawiciela w wspomnianej radzie – na ostateczną treść uchwały określającej zadania dofinansowywane ze środków Funduszu, w tym i na zadania zlecane organizacjom pozarządowym.

Samorządy od czterech lat zlecają zadania organizacjom pozarządowym, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zatem mają niezbędne doświadczenie w tym zakresie.

Ponadto Fundusz rozpiął już pierwszy konkurs na zlecenie zadań na 2009 rok dla organizacji pozarządowych działających na szczeblu ponadregionalnym na rzecz osób niepełnosprawnych lub realizujących wysoko wyspecjalizowane zadania w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę, trudno się zgodzić z Państwa sugestią, że samorządy nie mają doświadczenia w zlecaniu zadań organizacjom pozarządowym i są do tego kadrowo nieprzygotowane, a także, że nie mają rozpoznanych potrzeb osób niepełnosprawnych. Tej sugestii przeczą również coroczne szczegółowe sprawozdania samorządów województw i samorządów powiatów z realizacji ustawowych zadań i wykorzystania przyznanych im środków Funduszu. Chciałbym Państwa zapewnić i uspokoić, że samorządy województw i samorządy powiatów będą już w 2009 r. – zgodnie z przepisami - zlecały organizacjom pozarządowym realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

SEKRETARZ STANU
Pełnomocnik Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Jarosław Duda